

Autorské právo v praxi (III.)

Elektronické publikování a digitalizace
odborné a vědecké literatury

Úvod do tématu

JUDr. Adéla Faladová, Mgr. Michal Dubovan
samostatné oddělení autorského práva, Ministerstvo kultury

FCC PUBLIC, s.r.o.
Praha, 8. června 2016

Autorské právo dnes... „žhavé téma“

- technologie a AP (*knihtisk, TV+R, VCRs, CD/DVD..., INTERNET*)
  - ▶ AP již není pouze záležitostí profesionálů
(*autorů, právníků, komerčních uživatelů...*)
- univerzální (obecná) právní úprava v. různorodost okolností
  - ▶ platí pro profesionální („komerční“) tvůrce a investory, pro amatéry (a vše mezi tím...)
  - ▶ akcelerace legislativy (*mezinárodní smlouvy, právo EU, vnitrostátní předpisy*)
    - *stále komplikovanější proces; ne-provázanost*
    - *nutné konzultace, podklady pro hodnocení alternativ, dopadů (Impact Assessment / RIA)*
  - ▶ dostupnost informací... (internet, konzultace...) - ???
  - ▶ nutná (intenzivnější) spolupráce mezi st. správou (legislativou) a praxí

Téma semináře: inspirace chystanými iniciativami EK

Květen 2015:

Sdělení EK – Strategie pro jednotný digitální trh v Evropě

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52015DC0192&from=EN>

(mj.)

- *bude posouzena potřeba větší právní jistoty, která umožní výzkumným pracovníkům a vzdělávacím institucím, aby více využívali materiálů chráněných autorským právem, a to i přes hranice, což jim umožní těžit z potenciálu těchto technologií a z přeshraniční spolupráce...*
- *..EK předloží ... **legislativní návrhy**, které se zaměří na snížení rozdílů mezi systémy autorských práv v jednotlivých členských státech a umožní uživatelům v EU širší přístup k dílům, mimo jiné i prostřednictvím dalších harmonizačních opatření.*
- *Návrhy budou obsahovat: i) ..., ii) ..., **iii) větší právní jistoty pro přeshraniční využívání obsahu ke zvláštním účelům (jako je například výzkum, vzdělávání či vytěžování textů a dat apod.) prostřednictvím harmonizovaných výjimek, ...***
- *... **Evropa potřebuje harmonizovanější systém autorských práv, který bude poskytovat motivaci k tvorbě a k investicím a současně umožní přenos a využívání obsahu přes hranice a bude stavět na naší bohaté kulturní rozmanitosti.***

Prosinec 2015

Sdělení EK – Směrování k modernějšímu a evropštějšímu rámci v oblasti autorského práva

Akční plán – 4. pilíře (tematické oblasti)

1. Rozšíření přístupu k obsahu v rámci EU

(mj. návrh nařízení o přenositelnosti..., ale také např. usnadnění digitalizace děl na trhu nedostupných a jejich zpřístupnění, a to také v celé EU)

2. Výjimky z autorského práva

(přizpůsobení výjimek digitálnímu a přeshraničnímu prostředí; odstranění roztržitosti pravidel v oblasti autorského práva v EU, zejm. u výjimek úzce spojených se vzděláváním, výzkumem a přístupem ke znalostem; rozdíly mohou brzdit vzdělávací trendy, jako například on-line kurzy, využívání technologií a digitálních materiálů v učebnách a přeshraniční učení)

3. Vytvoření spravedlivějšího trhu

4. Boj proti pirátství

ze Sdělení EK – Směřování k modernějšímu a evropštějšímu ... (pokr.)

*„Komise přijme opatření k **zajištění toho, aby rámec EU pro výjimky, který je důležitý pro přístup ke znalostem, vzdělávání a výzkumu, byl účinný také v digitálním věku a v přeshraničním styku.**“*

Komise posuzuje možnosti a zváží legislativní návrhy

- *pro účely vědeckého výzkumu **vytěžování textů a údajů z obsahu, k němuž mají zákonný přístup***
- *na podporu **dálkového přístupu v uzavřených elektronických sítích** k dílům uchovávaným ve vědeckých a akademických knihovnách a jiných příslušných institucích pro účely výzkumu a soukromého studia,*

Paralelně - téma tzv. **Open Access**

- také řada dokumentů/iniciativ
- např.

Sdělení EK – Cesta za lepším přístupem k vědeckým informacím (2012)

Doporučení EK o přístupu k vědeckým informacím a jejich uchovávání (2012)

- autorská práva rovněž zmíněna.

ze Sdělení EK – Směrování k modernějšímu a evropštějšímu ... (pokr.)

„Při přípravě návrhů zohlední Komise příslušnou situaci na trhu a postupy při udělování licencí pro daná užití a zajistí dodržení mezinárodních závazků, včetně třístupňového testu. Cílem je poskytnout uživatelům a nositelům práv předvídatelný systém s právní jistotou.“

Komentáře, připomínky, podněty, požadavky... (mj.)

- ✓ Stanovisko EHSV: Vydávání knih v pohybu (2012)
<http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.ccmi-opinions.19702>
- ✓ Zpráva o výsledcích veřej. konzultací EK k revizi AP (2014)
http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/2013/copyright-rules/docs/contributions/consultation-report_en.pdf
- ✓ Review of the EU copyright framework - European Implementation Assessment (2015) – studie pro EP
[http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/558762/EPRS_STU\(2015\)558762_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/558762/EPRS_STU(2015)558762_EN.pdf)
- ✓ rezoluce Parlamentního shromáždění Rady Evropy „Práva duševního vlastnictví v digitální éře“ (2016) <http://website-pace.net/documents/10643/2221023/Intellectual-property-digital-prov-EN.pdf/e649b67e-1222-4956-9989-b01a8aa3781b>
- ✓ výjimky a omezení práv pro účely vědy, výzkumu, vzdělávání - téma na programu SCCR WIPO (www.wipo.int)

Stručně o platné právní úpravě (autorské právo)

- Mezinárodní smlouvy

(zejm. Bernská úmluva..., základní AP instituty, výjimky – citace, tříkrokový test; TRIPS, WIPO smlouvy z r. 1996, Marrákešská smlouva)

- Právo EU (částečně harmonizováno v rámci EU/EHP) výjimky zejm.

- směrnice o Informační společnosti (2001/29/ES)
- směrnice o pronájmu a půjčování (2006/115/ES)
- směrnice o ochraně počítačových programů (2009/24/ES)
- směrnice o ochraně databází (96/9/EHS)
- směrnice o osiřelých dílech (2012/28/EU)

Stručně o platné právní úpravě (autorské právo) – pokr.

národní právní úprava:

AZ č. 121/2000 Sb., ve znění novel

(zejm. novely č. 216/2006 Sb., č. 228/2014 Sb.)

(+ zákon o VŠ č. 111/1998 Sb., ve znění č. 137/2016 Sb.)

- *obecná úprava – autorství, vznik ochrany, osobnostní a majetková práva, trvání ochrany, nároky při ohrožení/porušení práv, licenční smlouvy (NOZ), zaměstnanecká díla atd.*
- *výjimky z práv – půjčování, knihovní licence, citace (vč. výuky, výzkumu, recenzí), osiřelá díla..., rozmnožování (tisk; jiné záznamy)*
- *kolektivní správa (tzv. náhradní odměny za kopírování; odměny za půjčování, EDD...)*

Jaká je situace v ČR?

praxe (?)

zkušenosti (?)

očekáváníí (?)

obavy (?)

Děkuji za pozornost.

michal.dubovan@mkcr.cz

adela.faladova@mkcr.cz